

KUTSU

Betoniteollisuuden XV Työturvallisuuskilpailuun 2024

Lähtökohdat

- Betoniteollisuus ry:n tavoite on, että ala pääsee kokonaan eroon työtapaturmista. Parhaat yritykset ovat tähän kyenneet, mutta keskimäärin alalla on vielä tehtävää työturvallisuuden kehittämisessä.
- Huono työturvallisuus heikentää alan julkikuvaa, alentaa tuottavuutta ja vähentää alan kiinnostavuutta työnantajana.
- Yritysten ja tuotantolaitosten välisellä rehdillä kilpailulla pyritään motivoimaan ja kannustamaan yritysten johtoa ja työntekijöitä kehittämään yrityksen työturvallisuutta.

Työturvallisuuskilpailun säännöt vuodelle 2024

Osallistumisoikeus

- Kilpailun järjestää Betoniteollisuus ry
- Kilpailuun voivat osallistua kaikki Betoniteollisuus ry:n varsinaiset jäsenyritykset
- Kilpailun säännöistä, arvosteluperusteista ja käytännön järjestelyistä vastaa Betoniteollisuus ry:n Turvallisuuspäällikköryhmä
- Taustatietoa Turvallisuuspäällikköryhmästä: Ryhmä koostuu jäsenliikkeiden työturvallisuudesta vastaavista henkilöistä ja Tapaturva Oy:n asiantuntijoista. Ryhmä on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille. Ryhmä kokoontuu neljästi vuodessa. Myös etäosallistuminen on mahdollista.

Kilpailusarjat, tuotantosuunta

Turvallisuuskilpailu toteutetaan kolmessa sarjassa:

- Elementtitehtaat
- Tuotetehtaat
- Valmisbetonitehtaat

Ratapölkkytehtaat kilpailevat tuotetehtaiden sarjassa.
Ontelolaattatuotanto katsotaan elementtitehtaaksi.

Anonyymi osallistuminen

Kilpailuun ensimmäistä kertaa osallistuvan yrityksen on mahdollista tulla mukaan mittauttamaan turvallisuustasonsa anonyyminä eli nimettömänä. Tällöin osallistuvan tehtaan nimi jää vain Betoniteollisuus ry:n toimiston ja Tapaturvan asiantuntijoiden tietoon.

Nimettömänä osallistuva tehdas ei voi kilpailla kisan voitosta tai muista huomionosoituksista.

Maksut ja peruutukset

- Betoniteollisuus ry kattaa noin puolet kilpailun suorista kokonaiskustannuksista
- Osallistumismaksu yrityksille on 900 € / tehdas
- Ensimmäistä kertaa kilpailusarjaan osallistuvien yritysten osallistumismaksu on 500 € / tehdas.
- Osallistumisen voi perua veloituksetta 1.6.2024 saakka. Mikäli peruminen tehdään tämän jälkeen, tehtaalta veloitetaan normaali osallistumismaksu.

Ilmoittautuminen

- Kilpailuun ilmoittaudutaan yrityksittäin kootusti viimeistään 2.5.2024.
- Ilmoittautumiset toimitetaan sähköpostilla Jussi Mattilalle osoitteeseen jussi.mattila@rt.fi.
- Osallistuvien tuotantolaitosten tiedot annetaan kutsun mukana seuraavalla excel-taulukolla.

Vapaaehtoiset alateemojen kilpailusarjat 2024

Vuonna 2024 tehtaan on mahdollista ilmoittautua osallistumismaksuun sisältyen lisäksi vapaaehtoiseen alateemasarjaan.

1. Seinätuotanto: Jälkikäsitteilyn turvallisuus
2. Ontelotuotanto: Puristumisen ehkäiseminen.

Kukin tehdas voi ilmoittautua vain yhteen sarjaan.

Arviointi tehdään varsinaisen kilpailukäynnin yhteydessä.

Mikäli tehdas haluaa alateemasta raportin, se tilataan omakustanteisesti Tapaturvalta hintaan 135 € + alv.

Toteutus

- Turvallisuustason mittauksen suorittavat Tapaturva Oy:n asiantuntijat
- Turvallisuustaso mitataan kerran kilpailuvuoden aikana
- Mittaustapahtumasta sovitaan 1-2 pv etukäteen
- Tehtaat mitataan normaalissa ”käyntikunnossaan” eli tehtaan valmistelu mittausta varten ei ole sallittua. Tapaturvan edustajat voivat tehdä tehdaskäyntejä myös pistokokeina ilman ennakoilmoitusta.
- Tapaturva Oy pisteyttää tehtaat sääntöjen mukaisesti
- Tuomaristo vierailee vuoden 2025 alkupuoliskolla kolmella parhaalla tuotantolaitoksella ennen voittajan nimeämistä.

Arviointiperusteet

Tuotantolaitoksen turvallisuustaso arvostellaan seuraavin mittarein:

1. Elmeri+
2. Tapaturmataajuus
3. Tapaturmien vakavuus (poissaolojen määrä suhteessa työtunteihin)
4. Turvallisuusjohtaminen
5. Vaihtuva teema 2024: käyttövoimasta erottaminen

Elmeri+

Elmeri+ on työympäristön havainnointiin perustuva menetelmä

- Havainnot 'kunnossa' / 'ei kunnossa' periaatteella
- Arvioidaan havaintohetken tilanne
- Todetaan tilanne, ei oteta kantaa mahdollisen virheen aiheuttajaan
- Tuloksena indeksi väliltä 0 – 100 %, missä isompi luku on parempi

Menetelmä on sovitettu betoniteollisuusympäristöön.

Kilpailussa havainnoidaan edustava otos työpisteistä siten, että jokaisesta yksiköstä pyritään saamaan vähintään 100 kpl havaintoja

- Havaintoja tehdään kaikilla osastoilla ja ulkoalueilla. Ei kuitenkaan toimistoissa.
- Otos otetaan satunnaisesti. Osallistuva yritys ei voi vaikuttaa otokseen.

Elmeri+: 6 kokonaisuutta, 15 alakohtaa

1. Työskentely (riskinotto, suojaimet, vaatetus)
2. Ergonomia (fyysinen kuormitus; työpisteiden ja työvälineiden ergonomia)
3. Koneturvallisuus (koneiden kunto ja suojalaitteet; hallintalaitteet ja merkinnät)
4. Liikkumisturvallisuus (kulkuteiden ja lattian rakenne ja putoamissuojaus; poistumistiet)
5. Järjestys (kulkutiet ja lattiat; pöydät, päälliset ja hyllyt; jäteastia)
6. Työympäristötekijät (melu; valaistus; lämpöolosuhteet; käsiteltävät aineet; pölyt)

Tapaturmataajuus, arviointiperusteet

- Tapaturmataajuuteen lasketaan tapaturmat, jonka seurauksena on tapahtumapäivän lisäksi vähintään 1 poissaolopäivä eli ns. 1+1 tapaturmat.
- Parhaan ja huonoimman tehtaan tulos skaalataan välille 0...5 (huonoin – paras tehdas) kuitenkin siten, että korkeimpana tapaturmataajuutena pidetään enintään taajuutta 90.
- Vähintään neljään poissaolopäivään johtaneet eli ns. 1+4 tapaturmien tiedot kerätään, mutta niistä ei tule pisteitä.
- Ns. korvaavaa työtä ei huomioida eli luvuissa ilmoitetaan kaikki tapaukset, kun työntekijä on vajaatyökykyinen eli ei pysty tekemään kaikkia työtehtäviään.

Tapaturmapoissaolot

- Tapaturmapoissaolo kuvaa tapaturmien vakavuutta
- Tapaturmapoissaoloihin lasketaan tapaturmista johtuvat poissaolopäivät kuitenkin niin, että yhtä tapaturmaa kohti otetaan huomioon enintään 30 pv poissaolo.
- Poissaolojen määrä lasketaan prosenttina poissaolotunnit / tehdyt työtunnit
  - Tunteihin lasketaan sekä yrityksen omassa palveluksessa olevien että vuokratyöntekijöiden työtunnit
  - Parhaan ja huonoimman tehtaan tulos skaalataan välille 0...15 (huonoin – paras tehdas) kuitenkin niin, korkeimpana poissaoloprosenttina pidetään enintään kaikkien sarjojen yläkvartiilia (75 %)

Sairauspoissaolot

- Sairauspoissaolotiedot kerätään, mutta niitä ei käytetä arvosteluun
- Sairauspoissaolojen määrä lasketaan prosenttina poissaolotunnit / tehdyt työtunnit
  - Tunteihin lasketaan yrityksen omassa palveluksessa olevien henkilöiden tunnit
- Myös aliurakoitsijoiden tapaturma- ja sairauspoissaolotiedot kerätään, mutta niitä ei käytetä arvosteluun

Poissaolotietojen kerääminen

- Valmisbetonitehtaiden tapauksessa tapaturmataajuudet ja sairauspoissaolot mitataan yrityskohtaisina.
- Tapaturmataajuus- ja sairauspoissaololuvut ovat kilpailun osanottajille yhteisesti julkisia tietoja.
- Kilpailuun liittyvät poissaolotiedot aikaväliltä 1.1. – 31.12.2024 tulee toimittaa Tapaturva Oy:lle 31.1.2025 mennessä.
- Myöhässä tai puutteellisesti ilmoitetuista tiedoista voidaan vähentää 5 % turvallisuusjohtamisen pisteistä.

Turvallisuusjohtaminen, arviointiperusteet

- Turvallisuusjohtamisen taso mitataan kerran vuodessa tehdasmittauksen yhteydessä.
- Toiminnan arviointiin käytetään turvallisuusjohtamisen arviointitapaa, jonka kriteerit on sovitettu betoniteollisuuteen.
- Poissaolotiedot (ks. edellä) kerätään tammikuussa. Myöhässä tai puutteellisesti ilmoitetuista tiedoista voidaan vähentää 5 % turvallisuusjohtamisen pisteistä.

Vaihtuva teema: Käyttövoimasta erottaminen

- Vuoden 2024 vaihtuva teema on käyttövoimasta erottaminen.
- Vaihtuvan teeman arviointi tehdään tehtaan turvallisuustason mittaamisen yhteydessä.
- Lisää tietoa vaihtuvan teeman arvioinnista toimitetaan tehtaille yhdessä turvallisuusjohtamisen arvioinnista lähetettävän tiivistelmän liitteenä.
  - vaihtuvan teeman tarkemmat arviointikriteerit toimitetaan syksyllä viimeisen kisa-arvioinnin jälkeen
- Mikäli tehdas haluaa vaihtuvan teeman arvioinnista raportin, se tilataan omakustanteisesti Tapaturvalta hintaan 95 € + alv.

Osa-alueiden painotus

		PISTEET max.
• ELMERI ⁺ -mittauksen tulos	(painoarvo 50 %)	50
• Tapaturmataajuus	(painoarvo 5 %)	5
• Tapaturmapoissaolot	(painoarvo 15 %)	15
• Turvallisuusjohtaminen	(painoarvo 20 %)	20
• Vaihtuva teema	(painoarvo 10 %)	10

Valmisbetonitehtaiden tapauksessa tapaturmataajuudet ja sairauspoissaolot mitataan yrityskohtaisena. Turvallisuusjohtamisen jalkauttaminen tehdastasolle tarkistetaan kilpailuun osallistuvilla tehtailla.

Tuomaristo

Kilpailun tuomaristo:

1. Työympäristöasiantuntija Tapio Jääskeläinen, Rakennusliitto
2. Ylitarkastaja Ville Lappalainen, ES-AVI
3. Toimitusjohtaja Jussi Mattila, Betoniteollisuus ry, tuomariston puheenjohtaja

Tuomaristo valvoo kilpailun sujumista, oikeudenmukaisuutta ja tasapuolisuutta. Tuomaristolla on oikeus sääntöjen muutokseen tarpeen vaatiessa. Mahdolliset mittauksiin ja tuloksiin liittyvät erimielisyysasiat ratkaisee tuomaristo.

Palkitseminen

- Kilpailun voittaja palkitaan kultaisella kypärällä ja kunniakirjalla.
- Kunkin sarjan paras tuotantolaitos palkitaan kunniakirjalla.
- Turvallisuuustasoaan eniten parantaneet tuotantolaitokset palkitaan kunniainmaininnoin.
- Alateemojen voittajatehtaat palkitaan kunniakirjoin

Tulosten julkistaminen

- Kilpailun tuloksista tiedotetaan mediatiedotteella tulosten selvittyä.
- Kilpailun palkinnot luovutetaan voittajille Betoniteollisuuden Kesäkokouksessa loppukesällä 2025.
- Tehdaskohtaiset tulokset julkistetaan numerotulosten valmistuttua taulukkona kilpailuun osallistuneille.